

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส21103

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง ผู้แทนในอำนาจอธิปไตย

ครูผู้สอน

ครูอลงกรณ์

เดชะ

ครูสุธิมา

โรจนวิศิษฐ์

ผู้แทนในอำนาจอธิปไตย

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านความรู้

อธิบายการใช้อำนาจอธิปไตยของผู้แทนในห้องเรียนได้

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านทักษะกระบวนการ

วิเคราะห์กระบวนการได้มาซึ่งผู้แทนในการใช้อำนาจ
อธิปไตยในห้องเรียนได้

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

✓ คุณลักษณะเฉพาะ

เห็นความสำคัญของการได้มาซึ่งผู้แทนการใช้อำนาจอธิปไตย

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

✓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
4. มีจิตสาธารณะ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการสื่อสาร
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

แยกให้หน่อย...ฉันอยู่ฝ่ายใด

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 - 5 คน
2. ครูแจกใบความรู้ เรื่อง อำนาจอธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ
3. ครูแจกบัตรคำให้กลุ่มละ 1 ชุด (มี 14 ใบ) โดยให้รวมอภิปรายว่าบัตรคำที่ได้ 14 ใบนั้น “**คำไหนอยู่ในอำนาจอธิปไตยฝ่ายใด**” โดยนำบัตรคำวางบนโต๊ะแล้ว แยกเป็น 3 ฝ่าย
4. ครูแจกใบกิจกรรม เรื่อง อำนาจอธิปไตย ให้กลุ่มละ 1 ใบและตอบคำถาม ในใบกิจกรรมให้ครบถ้วน ถูกต้อง โดยศึกษาจากใบความรู้ เรื่องอำนาจอธิปไตย ตามรัฐธรรมนูญ
5. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ใบกิจกรรม เรื่อง อำนาจอธิปไตย

วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้ตามหัวข้อที่กำหนดให้

อำนาจนิติบัญญัติ

อำนาจบริหาร

อำนาจตุลาการ

การถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย

ใบกิจกรรม

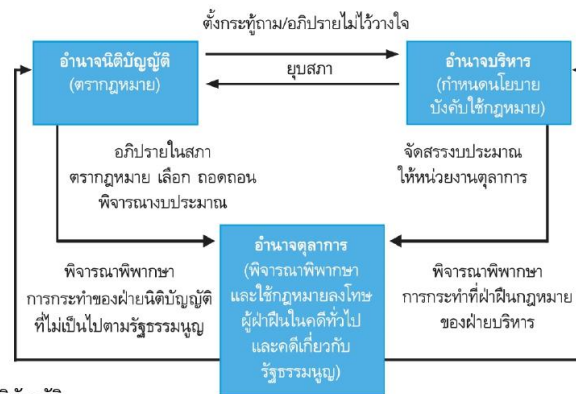

อำนาจอธิปไตย เป็นอำนาจสูงสุดในการบริหารประเทศ เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ การแบ่งอำนาจอธิปไตย ได้แก่

๑. อำนาจนิติบัญญัติ เป็นอำนาจที่รัฐธรรมนูญมอบให้รัฐสภา ประกอบด้วย ๒ สภา ได้แก่
 - สภาผู้แทนราษฎร
 - วุฒิสภา
 รัฐสภามีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้
 - แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ
 - ตรากฎหมาย
 - ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน
 - ให้เห็นในกิจการที่สำคัญ
๒. อำนาจบริหาร เป็นอำนาจที่รัฐธรรมนูญมอบให้คณะรัฐมนตรี
 คณะรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้
 - กำหนดนโยบายและบริหารราชการแผ่นดิน
 - ออกกฎหมายที่จำเป็น
 - อำนาจหน้าที่อื่น
๓. อำนาจตุลาการ เป็นอำนาจที่รัฐธรรมนูญมอบให้ศาล ซึ่งศาลแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่
 - ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยประเด็นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ
 - ศาลยุติธรรม พิจารณาพิพากษาคดีทั้งหมด
 - ศาลปกครอง พิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างราชการกับเอกชนหรือระหว่างราชการด้วยกันเอง
 - ศาลทหาร พิจารณาพิพากษาเฉพาะคดีอาญาของทหารและคดีที่มีลักษณะพิเศษทางอาญา

การถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย คือ การที่รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศได้มอบอำนาจให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล เป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตย มิให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจมากเกินไป

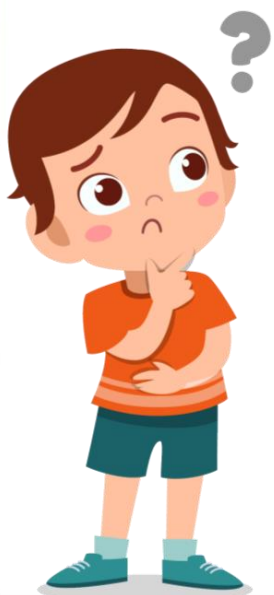
- อำนาจนิติบัญญัติ**
- การถ่วงดุลอำนาจบริหาร โดยการตั้งกระตุ้ม และ อภิปรายไม่ไว้วางใจ
 - การถ่วงดุลอำนาจตุลาการโดยการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ถอดถอนบุคคล พิจารณางบประมาณ
- อำนาจบริหาร**
- การถ่วงดุลอำนาจนิติบัญญัติ กรณีที่สภาผู้แทนราษฎรเกิดข้อขัดแย้งกับคณะรัฐมนตรี
 - การถ่วงดุลอำนาจตุลาการ ถ่วงดุลอำนาจตุลาการด้วยการจัดสรรงบประมาณ
- อำนาจตุลาการ**
- การถ่วงดุลอำนาจนิติบัญญัติ โดยการพิจารณาวินิจฉัยในเรื่องต่าง ๆ
 - การถ่วงดุลอำนาจบริหาร โดยการพิจารณาวินิจฉัย และพิพากษาในกรณีต่าง ๆ

“ไม่จำเป็นต้องรู้หรอก อ๋านาจอธิปไตย
ไม่เห็นเกี่ยวกับชีวิตเราเลย”

จากคำพูดนี้ นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่

ก. เห็นด้วย เพราะ.....

ข. ไม่เห็นด้วย เพราะ....

อำนาจอธิปไตยนั้นเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศในระบอบ
ประชาธิปไตย **“เจ้าของอำนาจ”** อธิปไตยก็คือ **“ประชาชน”** แต่ไม่สามารถที่จะ
เข้าไปใช้อำนาจนั้นได้ด้วยตนเอง จึงต้องมีการเลือก **“ผู้นำหรือตัวแทน”** ที่เรียกว่า
“นักการเมือง” เข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยนั้นแทน ในการบริหารประเทศชาติและ
เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในการอยู่ร่วมกันในสังคม เพราะฉะนั้น
ในเมื่อนักการเมืองเป็นผู้ที่ใช้อำนาจอธิปไตยดังกล่าว ซึ่งอำนาจอธิปไตยนี้
ก็สามารถที่จะให้ทั้งผลดีและผลเสีย พอ ๆ กัน ถ้าหากว่าผู้ใช้นั้นขาดความเข้าใจ
ที่ถูกต้อง และขาดศีลธรรม จริยธรรม ความยุติธรรมในการใช้อำนาจอธิปไตย
ก็จะสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน แต่เมื่อใดที่ผู้ใช้อำนาจ ตั้งอยู่ในศีลธรรม
จริยธรรม และมีจิตใจที่บริสุทธิ์แล้วการใช้อำนาจนั้นก็จะนำความสุข
และความร่มเย็นมาสู่ประชาชนและประเทศชาติในที่สุด

ยังจำได้ไหม

รัฐธรรมนูญ

พระมหากษัตริย์

พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้น

มาตรา ๓

อำนาจอธิปไตย

อำนาจอธิปไตย เป็นของ ปวงชนชาวไทย

ทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และ ศาล

อำนาจนิติบัญญัติ

รัฐสภา

มาตรา ๖๘-๑๖๒

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๙๓

สมาชิกวุฒิสภา

มาตรา ๑๑๑

อำนาจบริหาร

คณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๗๑-๑๙๖

นายกรัฐมนตรี

มาตรา ๑๗๑-๑๗๒

รัฐมนตรี

มาตรา ๑๗๑

อำนาจตุลาการ

ศาลยุติธรรม

มาตรา ๒๑๒-๒๒๒

ศาลอื่น ๆ

ศาลรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๔ - ๒๑๗

ศาลปกครอง มาตรา ๒๒๓ - ๒๒๗

ศาลทหาร มาตรา ๒๒๘

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

จากทั้ง 2 ภาพ

1. เป็นภาพหรือบรรยากาศเกี่ยวกับอะไร
2. บุคคลในภาพเหล่านั้นน่าจะประกอบอาชีพอะไร

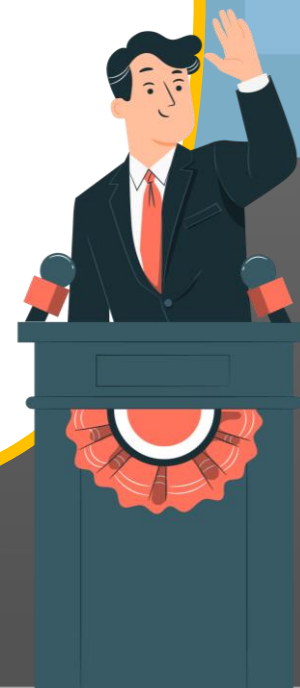
การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ที่ประกอบด้วย
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.)
และสมาชิกวุฒิสภา (สว.) ซึ่งบางวาระโอกาสจะมี
นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีเข้าร่วมประชุมด้วย
(คนเหล่านี้เรียกว่า “**นักการเมือง**” หรือ
“**ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง**”)

นักเรียนคิดว่า

“นักการเมือง” หรือ “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง”

ได้ตำแหน่งมาอย่างไร

ได้มาจาก “การเลือกตั้ง” หรือ “การแต่งตั้ง”

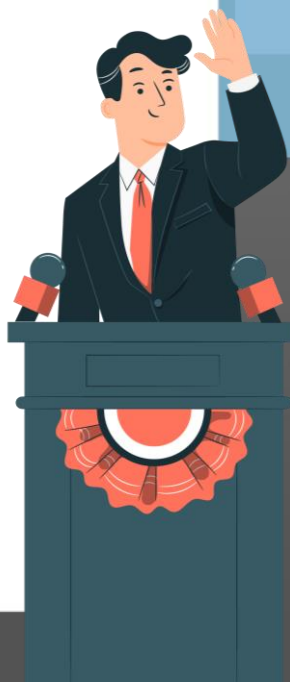

“สส. คือ ผู้แทนของประชาชน”

จากข้อความนี้ นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่

ก. เห็นด้วย เพราะ.....

ข. ไม่เห็นด้วย เพราะ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) เป็นผู้แทนของ
ประชาชน ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจ
ของคณะรัฐมนตรี และพิจารณาร่างกฎหมายต่าง ๆ

คำถาม

ในห้องเรียนของเราใครที่มีหน้าที่เป็นผู้แทน
คอยดูแลกฎเกณฑ์และบริหารจัดการห้องเรียน

ในห้องเรียน มีผู้แทนห้อง คือ **หัวหน้าห้อง** และ **รองหัวหน้าห้อง** โดยนักเรียนในห้องเป็นผู้เลือกเพื่อไปทำหน้าที่แทนในเรื่องต่าง ๆ และสมาชิกในห้องเรียนทุกคน ก็เป็นผู้ดูการทำงานของหัวหน้าห้อง และรองหัวหน้าห้องว่า สามารถช่วยเหลือนักเรียนในห้องเรียนในด้านต่าง ๆ อย่างไรบ้าง

(“สมาชิกในห้องเรียน” เป็นผู้ให้อำนาจแก่ “หัวหน้า” และ “รองหัวหน้าห้อง” ทำหน้าที่แทน จึงมีสิทธิในการตรวจสอบการทำงานด้วยเช่นกัน)

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ตอนที่ 1
ที่มาของ ส.ส.

เผยแพร่โดย TV5HD ONLINE

เผยแพร่วันที่ 30 มกราคม 2562

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=iNqWWPY99aQ>

โครงสร้าง สภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
500 คน

● **350 คน** มาจากการเลือกตั้ง
แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

● **150 คน** มาจากบัญชีรายชื่อ
ของพรรคการเมือง

สภาผู้แทนราษฎร

500 คน

- วาระ 4 ปี
นับแต่วันเลือกตั้ง
- สมาชิกภาพเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง
- บัตรเลือกตั้งใบเดียวได้ ส.ส. 2 ประเภท

ส.ส.

แบบแบ่งเขต

(เขตละ 1 คน)

350 คน

ส.ส.

แบบบัญชี
รายชื่อ

150 คน

กิจกรรม

ผู้แทนในอำนาจอธิปไตย

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ครูแจกใบกิจกรรม “ผู้แทนในอำนาจอธิปไตย” ให้กับนักเรียนทุกคน
2. ให้นักเรียนเสนอตัวแทนห้องเพื่อคัดเลือกเป็นประธานห้องและบอกเหตุผลถึงความเหมาะสมของคนที่ตนเองเสนอ โดยเขียนลงในใบกิจกรรม (เป็นการสมมติเท่านั้น ผลที่เกิดจากการเลือกนี้ไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ)
3. เมื่อนักเรียนเขียนเสร็จแล้ว ครูตรวจสอบจากนักเรียนทุกคน ว่าใครเป็นผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อมากที่สุด 3 อันดับ
4. ครูสุ่มนักเรียนเพื่อถามถึงเหตุผลในการเลือกเพื่อนเป็นประธานของห้อง

ใบกิจกรรม ผู้แทนในอำนาจอธิปไตย
รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนด

ตัวแทนที่นักเรียนเสนอ
ชื่อ.....
เหตุผลที่เสนอ.....

รายชื่อผู้สมัครประธานห้อง
ผู้สมัครคนที่ 1 ชื่อ.....
นโยบาย :

ผู้สมัครคนที่ 2 ชื่อ.....
นโยบาย :

ผู้สมัครคนที่ 3 ชื่อ.....
นโยบาย :

กระบวนการอันได้มาซึ่งผู้แทนห้องเรียนในการใช้อำนาจอธิปไตย

ใบกิจกรรม

ขั้นตอนกิจกรรม (ต่อ)

5. ครูให้นักเรียนที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นประธานห้องทั้ง 3 คน เตรียมเสนอ “นโยบาย” “หากได้รับเลือกตั้งเป็นประธานห้องจะทำอะไรบ้าง”

ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันสรุปกระบวนการได้มาของ
ประธานห้อง (เริ่มต้นจากอะไร ชั้นแรก.....)

ชั่วโมงต่อไปจะมี

การเลือกตั้งประธานห้องเรียน

และรับสมัครคณะกรรมการการเลือกตั้ง 5-6 คน

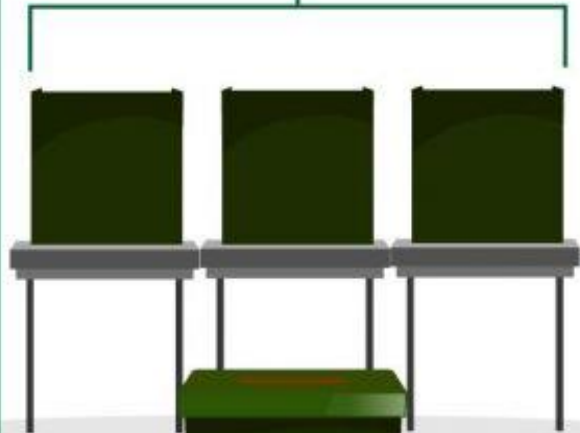
**(คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่ : เตรียมข้อมูลในการ
ประชาสัมพันธ์ในชั่วโมงต่อไป)**

สิ่งที่ต้องจัดเตรียมในชั่วโมงต่อไป

1. จัดห้องเรียนเป็นหน่วยเลือกตั้งจำลอง
ตามผังการเลือกตั้ง
2. ให้นักเรียนทุกคนเตรียมบัตรนักเรียน หรือ
บัตรประจำตัวประชาชน เพื่อจะใช้แสดงสิทธิ
ในการเลือกตั้ง

มารู้จักหน่วยเลือกตั้งกัน

คูหาเลือกตั้ง

หีบบัตรลงคะแนน

หน่วยเลือกตั้ง

วันนี้ฉันได้เรียนรู้อะไรบ้าง

รู้จักกระบวนการได้มาซึ่งผู้แทนในอำนาจอธิปไตย และการใช้
อำนาจอธิปไตยของผู้แทน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การเลือกตั้งผู้แทนตามวิธีประชาธิปไตย

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

